

فعل امر

از شش صیغه مخاطب مضارع ساخته می شود بدین ترتیب:

فعل امر از ۶ صیغه مخاطب مضارع ساخته می شود. اول حرف (تَ) را حذف می

نماییم و آخر فعل را مجزوم می کنیم. بعضی از افعال مضارع به نون (در حرف آخر) ختم می شود که برای مجزوم

کردن فعل امر باید آن را حذف کنیم.

نکته مهم: در صیغه ی دوازدهم (جمع مونث مخاطب) نونی که ما قبلش ساکن است ، نون حذف نمی شود.

در صورت حذف نون ، این فعل مانند صیغه ی اول امر می شود. که کار خطا می باشد و آن نون را حذف نمی کنیم .

۱- فعل مثنی مذکر یا مونث مخاطب :

تَذْهَبَانِ	ذَهَبَانِ = ذَهَبَا	إِذْهَبَا = بروید
تَجْلِسَانِ	جَلِسَانِ = جَلِسَا	إِجْلِسَا = بنشینید
تُكْتَبَانِ	كُتْبَانِ = كُتْبَا	أُكْتُبَا = بنویسید

۲- فعل جمع مذکر مخاطب :

تَذْهَبُونَ	ذَهَبُونَ = ذَهَبُوا	إِذْهَبُوا = بروید
تَجْلِسُونَ	جَلِسُونَ = جَلِسُوا	إِجْلِسُوا = بنشینید
تَكْتُبُونَ	كُتُبُونَ = كُتِبُوا	أَكْتُبُوا = بنویسید

نکته مهم: در پایان فعل مذکر مخاطب، الفی می آوریم که به آن الف زینتی یا زیبایی می گوئیم.

تهیه کننده: علی عبدی

۳- فعل جمع مونث مخاطب :

تَذْهَبْنَ	ذَهَبْنَ	إِذْهَبْنَ = بروید
تَجْلِسْنَ	جَلَسْنَ	إِجْلِسْنَ = بنشینید
تَكْتُبْنَ	كُتِبْنَ	أَكْتُبْنَ = بنویسید

نکته مهم : در صیغه امر ، نون جمع مونث مخاطب حذف نمی گردد.

۱- مجزوم کردن فعل مضارع: با ساکن کردن حرف آخر فعل مضارع وقتی که آخر فعل «ن» نداشته باشد یا با حذف نون از آخر فعل مضارع. (به جز نون جمع مونث که نون آن ضمیر متصل است.)

۲- حذف حرف مضارعة (ت) از اول فعل مضارع.

۳- بعد از حذف حرف مضارعة (ت) اگر ابتدا به ساکن بود همزه ای به اول آن اضافه کرده و اگر ابتدا به ساکن نبود همزه نیاز نیست. (بنا بر این به جای «ت» همزه می آید)

۴- حرکت همزه بستگی به حرکت عین الفعل (دومین حرف اصلی) دارد هرگاه حرکت دومین حرف اصلی (عین الفعل) کسره یا فتحه باشد همزه امر کسره می گیرد ولی اگر ضمه داشته باشد همزه امر مضموم خواهد بود.

تَكْتُبُ جزم ← تَكْتُبُ حذف حرف مضارعه ← كَتَبُ افزودن همزه ← اکتب
گذاشتن حرکت همزه ← اُکتبُ

تَكْتُبَانِ جزم ← تَكْتُبَا حذف حرف مضارعه ← كَتَبَا افزودن همزه ← اکتبا
گذاشتن حرکت همزه ← اُکتبا

(فعل نهی)

فعل نهی : فعلی است که فاعل را از انجام کار باز می دارد یعنی فعل نهی انجام ندادن کاری را از فاعل می خواهد فعل نهی به معنایی امر منفی می باشد. مانند : لا تَذْهَبْ (نرو یا مرو)

طریقه ساختن فعل نهی : فعل نهی از فعل مضارع مخاطب ساخته می شود بدین ترتیب:

۱ - لا (لای نهی) را به اول فعل مضارع می افزائیم.

۲ - آخر آن را مجزوم می کنیم یعنی آخرش را ساکن کرده و در صیغه هایی که دارای نون است نون های آن را حذف می کنیم به جز نون جمع مؤنث.

مانند : تَذْهَبُ = می روی   لا تَذْهَبُ = نرو

نکات: ۱- در صیغه ی جمع مذکر بعد از حذف کردن حرف نون به جای آن الف زائدی می افزائیم. مانند: تَخْرُجُونَ = لا تَخْرُجُوا

۲- فرق بین لای نهی و لای نفی؟

فرق بین لای نهی و لای نفی در این است که: لای نفی آخر فعل مضارع را تغییر نمی

دهد ولی لای نهی آخر فعل مضارع را ساکن می کند یا نون آن را حذف می کند بجز

نون جمع مؤنث.

۳- شباهت بین لای نهی و لای نفی؟ : هر دو فعل مضارع را منفی می کنند.

مانند: لا تَذْهَبُ (نمی روی)   لا تَذْهَبُ (نرو)

تهیه کننده: علی عبدی